

Велика България през въковетъ

Велика България не е случайно явление въ днешните събития. Тя ни завещава от миналото, защото ако се обърнем към историята, ще видим, че България е съществувала като голяма и силна държава преди да съществували много от днешните държави.

За да тачим и обичаме днешна Велика България, никога не бива да забравяме Велика България на миналото. Въ нейното развитие през въковетъ съ очертани пътят и границите на нейното бъдеще развитие. Този път е пътът на нашето национално единение и културен възход, а тези граници съ етнографските граници на племето ни.

България се създава като балканска държава през втората половина на VII столетие. Въ 679 година българите, идващи от към рѣка Волга, под водителството на ханъ Аспаруха преминали Дунава и завзели северо-източната част на Византийската област Мизия, населена съ славяни. На нейното място те създали независима славянска държава, която по тяхно име се нарекла България. Българите скоро се претопили между славяните, вземайки техния език и техните нрави, но от своя страна те успели да обединят последните под една здрава държавна власт.

От тогава България не престанала да се разширява, обединявайки всички останали славянски племена на полуострова въ своите граници. Така се създаде велика България като мощна славянска държава на Балканите. Най-много се засилила и уголявила тя при Крума, Омуртага, Пресиана, Бориса, Симеона и Ивана Асена II.

При ханъ Крума България станала толкова голяма и силна държава, че заплашвала самата Византия. Ханъ Крумъ е достигал не веднажъ съ победоносните си войски до стените на Цариградъ. При него

българската държава разширила твърде много своите предели отвъд Дунава, чакъ до рѣка Тиса, въ Трансилвания. На изтокъ тя достигала до рѣка Днестъръ, а на югъ, въ Тракия — до околностите на Одринъ. На западъ, въ границите на българската държава той включилъ София, която се наричала тогава Сердика, и цѣлата Софийска област. Въ времето на ханъ Крума, България е имала въ Унгария обща граница съ империята на най-големия тогавашен владѣтель — Карлъ Велики.

При **Омуртага** българската държава продължавала да разширява границите си на югъ и на западъ, достигайки до рѣките Сава и Драва.

При **Пресиана** тя достигнала до сърцето на полуострова — Македония. Въ нейните предели била включена за първи път по-голямата част от северна Македония.

При царъ **Бориса** България разширила още повече своите граници на югъ и на западъ. Нейната южна граница минавала през Сръдните Родопи, достигнала Бѣлица, пресичала р. Вардаръ при Демир Капия и обхващала Битолското поле съ Преспанското и Охридското езеро. Почти цѣла Македония влѣзла въ пределите на българската държава. Но времето на царъ Бориса не било ознаменувано само съ разширение и затвърдяване на държавните граници. Най-големото дѣло на този мъдъръ и просвѣтенъ български царъ е било покръстването на българския народъ. За усвояването и затвърдяването на християнството въ България, най-много спомогнали св. св. Кирилъ и Методий, като съставили българската азбука превели църковните книги от грѣцки на български езикъ. Презъ цѣлото си царуване, царъ Борисъ е развивалъ усилено просвѣтна дейность, съ което допринесълъ още повече за